

DOJCSÁK Győző dr.

Univ. of Saskatchewan

1968 Sep.

Szorosabb kapcsolatokat!

Dr. Dojcsák Győző saskatchewanai professzor
terveiről

„Egy kanadai egyetemi tanár „cum laude” doktorált Budapesten” címmel tavaly szeptember 23-án, ez évben január 13-án megjelent lapunkban „Doktorrá avatták Budapesten a kanadai Dojcsák professzort” írtunk dr. Dojcsák Győzőről, a saskatchewanai egyetem földrajz tanszékének vezetőjéről.

— Mostani látogatásomra szomorú családi esemény, édesapám súlyos betegsége és bekövetkezett halála adott alkalmat. Még elbúcsúzhattam tőle. Bár szerepelt nyári programomban budapesti út, de rövidebb időre. Kéthónapos szerződéseim Japánba szólított.

A világ a technikai fejlődés korában sok új kérdést vet fel, jövőnk egyre inkább egymásra utal. S hogy a jövő problémáit meg tudjuk-e oldani, az egymás megértésén múlik.

A magyarországi egyetemeken, főiskolákon sok külföldi hallgató tanul. Örvendetes lenne, ha ezek között *végre Kanadából is láthatnánk itt fiatalokat*, mégpedig a régebben kikerült magyar családok gyerekeit. Nemcsak elsőrendű szakmai képzésben részesülnének a nemzetközi hírű magyar egyetemeken, nemcsak megfelelő magyar nyelvtudással párosulna a szakmai tudásuk, hanem a huzamosabb itt-tartózkodásuk alatt széles látókörre tennének szert. Nem is szólva arról, milyen nagy segítségükre lehetnének Magyarországnak a *magyar viszonyokat ismerő kanadai fiatal szakemberek*. A magyar tudományos szervezetek egyre inkább érdekli a Magyarországról különböző időszakokban eltávoztak sorsa, történelmi, társadalmi kutatása. Ezt a kutatómunkát lehetetlen csak Magyarországról, illetve Magyarországon elvégezni. *Szoros együttműködéssel* lehetséges csupán ez, ezért is van szükség a külföldi magyar szakemberekre és minél több külföldi honfitárs segítségére.

— Nagy figyelemmel olvastam lapjukban dr. Puskás Julianna cikksorozatát az Észak-Amerikába vándorolt magyarság történetének kutatásáról. Sok kivizsgálandó probléma akad nálunk is Kanadában, ahová a magyarok tömegesen 1896 óta áramlottak. A kivándorlás egyik szervezője akkor egy herceg Esterházy volt, aki két nagyobb csoportot szállított ki. A róla elnevezett Esterháza Saskatchewan tartományban Kanada egyik nevezetes helységévé vált. Itt van ugyanis a világ egyik legnagyobb kálisos bányája. Esterházy hercegről az utóbbi években több cikk jelent meg, sokan kétségbe vonják hercegi származását, állítják, hogy csak felhasználta a híres magyar család nevét. Ez ideig nem került birtokunkba olyan bizonyíték, ami ezt kétségtelenné tenné. Esterháza nagy számú magyar lakosságát érdekli, izgatja helysége névadójának eredete és természetesen hiúsági ügyet is csinálnak belőle.

— Sok más probléma kivizsgálásának szükségessége is egyre aktuálisabb, hiszen még az első telepések, az igazi pionírok közül is élnek jócskán Nyugat-Kanadában és történelmi dokumentumok vannak birtokukban. Ha meghalnak, velük pusztulnak irataik. Sürgősen össze kell ezeket gyűjteni.

— Nagyon örülök, hogy kapcsolatba kerülhettem a Magyar Tudományos Akadémia mellett működő Történettudományi Intézet kutató csoportjával, munkájuk rendkívül érdekel, és ez az érdeklődés kölcsönös. De nemcsak a tudományos érdeklődés számottevő. Ma mintegy kétszázezer magyar él Kanadában, s ezeknek körülbelül egymillió rokona, ismerőse, barátja itthon. Sokan közülük már voltak látogatóban odakint, mind többet és többet akarnak tudni erről a nagyszerű országról. Ezért is fogadtam el nagy örömmel a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat felkérését: tartsak előadásokat Kanadáról az ő szervezésükben. A társulat tudományos lapjaiban Kanada olajviszonyairól, kálisos készleteiről és más szaktémáról írott cikkeim is jó visszhangra találtak. Rádió- és televízió-előadásomnak pedig, amelyek közvetítésére télen lesz lehetőség, még szélesebb körű lesz a hatósugara.

— Búcsúzóul: decemberben Indiába, Új-Delhibe utazom geográfiai világkongresszusra. Hazajövet a karácsony estét azonban itthon töltöm édesanyámmal.

H. M.